

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra informačních technologií

Teze diplomové práce

Hodnocení dopadů základních registrů na výkon agendy

Orgánu ochrany veřejného zdraví

Bc. Jana Hegerová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn:

Diplomová práce je v teoretické části založena na rešerši dostupných odborných a legislativních zdrojů. Praktická část je zaměřena na hodnocení dopadů zavedení elektronických služeb do výkonu agendy Orgánu ochrany veřejného zdraví. Tyto dopady jsou zjišťovány pomocí dotazníkového šetření, které bylo uskutečněno mezi pracovníky Krajské hygienické stanice Plzeňského kraje se sídlem v Plzni, včetně územních pracovišť. V rámci dílčího cíle jsou zde popsány některé agendové systémy hygienické služby a hodnoceno očekávání v zavedení základních registrů veřejné správy do agendy Orgánu ochrany veřejného zdraví. Výsledky dotazníkového šetření jsou zpracovány popisnou statistikou a hypotézy vyhodnoceny pomocí jednovýběrového parametrického testu alternativního rozdělení. Na základě zjištěných skutečností je sepsán závěr a jsou formována doporučení.

Klíčová slova: veřejná správa, legislativa, elektronická komunikace, hexagon veřejné správy, elektronický podpis, Orgány ochrany veřejného zdraví, eGovernment

Úvod:

V řadě vyspělých zemí světa probíhají od počátku 80. let minulého století reformy ve veřejné správě. Na toto reagovala i Česká republika a i u nás nejen veřejná správa, ale celý veřejný sektor, prochází v posledních letech významnými změnami. Veřejná správa je postupně elektronizována a jsou zaváděny služby eGovernmentu. Cílem je především modernizace ústřední státní správy, zvýšení kvality fungování veřejné správy, její zefektivnění a zvýšení její transparentnosti, protože veřejná správa má sloužit především občanům.

V dnešní společnosti, která někdy bývá charakterizována jako „informační“, téměř každý využívá moderní komunikační a informační technologie. Tyto moderní technologie slouží k rozvoji veřejné správy, ke zlepšení komunikace mezi veřejnou správou a občany, veřejnou správou a organizacemi soukromého a neziskového sektoru.

Záměrem diplomové práce je zjistit, na kolik je eGovernment veřejné správy přínosný pro práci zaměstnanců s tak specifickou činností jako je ochrana veřejného zdraví.

Cíle:

Na začátku práce budou definovány a vysvětleny základní pojmy, jako je veřejná správa, e-Government, e-Governance, hexagon veřejné správy, datová schránka, elektronický

podpis, Orgán ochrany veřejného zdraví, se kterými se pracuje v následujících kapitolách. Dále budou v první části popsány jednotlivé legislativní podklady a dokumenty, které jsou základem elektronických služeb v našem státě, včetně implementace evropské legislativy do našich právních předpisů, a dále ty dokumenty, které stály u vzniku Orgánu ochrany veřejného zdraví. Vizí budoucnosti totiž je, aby elektronické služby fungovaly společně v celé Evropské unii, tzn. i mezi jednotlivými státy.

Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat přínos, popř. nedostatky zavedení elektronických služeb. Tento problém bude zohledněn hlavně na oblast zdravotnictví konkrétně na činnosti Orgánu ochrany veřejného zdraví. Hlavní pozornost bude věnována fungování e-spisu, používání elektronického podpisu a datových schránek.

Dalším cílem je popsat a analyzovat dopady zavádění základních registrů do oblasti ochrany veřejného zdraví a to v souladu s probíhajícím projektem „Úprava rezortních registrů a konsolidace rezortních dat v návaznosti na základní registry veřejné správy“. V rámci tohoto cíle budou popsány některé vybrané agendové systémy, ve kterých se propojování se základními registry projeví. Dále budou zmapována očekávání a přínosy z těchto registrů.

Na základě zjištěných teoretických poznatků a jejich syntézy budou formulovány doporučení a závěry diplomové práce.

Metodika:

Práce je strukturována do dvou částí, které svým obsahem a problematikou na sebe úzce navazují a spolu souvisí. První část (teoretická) definuje a vysvětluje základní pojmy, dává přehled dané problematiky, včetně legislativního rámce. Druhá část (praktická) analyzuje přijímání těchto uvedených změn zaměstnanci veřejné správy konkrétně zaměstnanci Orgánu ochrany veřejného zdraví. Dále kromě elektronizace v rámci eGovernmentu se práce zabývá problematikou propojení základních registrů veřejné správy do oboru zdravotnictví konkrétně propojení hygienických registrů (agentových systémů). V rámci přehledu užívání jednotlivých hygienických registrů bylo vytvořeno za pomoci analytické metody architektury programu ARIS firmy IDS Scheer Consulting přehledné schéma. A k řešení zvolen empirický výzkum pomocí dotazníkového šetření.

Pro hodnocení jednotlivých otázek a zjištění základních názorů a postojů bylo využito základní popisné charakteristiky, zejména vyjádření pomocí absolutních a relativních četností. Pro další zpracování a zjištění vzájemných vztahů a souvislostí mezi jednotlivými odpověďmi byla využita metoda analýz kvalitativních znaků. Odpovědi jsou zpracovány ve formátu

tabulek. Stanovené hypotézy byly ověřeny pomocí jednovýběrového parametrického testu alternativního rozdělení.

Na základě zjištěných teoretických poznatků a výstupů analýz z dotazníkového šetření jsou formulovány závěry, poukázáno na nedostatky a mezery. Jsou formulována doporučení.

Výsledky a diskuze:

Na základě stanovených cílů, byla položena výzkumná otázka, která přesně definuje cíl celého výzkumu: Přinesla elektronizace v rámci eGovernmentu zaměstnancům veřejné správy, konkrétně zaměstnancům Orgánu ochrany veřejného zdraví, zefektivnění v jejich práci?

- 1. hypotéza:** 50% respondentů využívá datové schránky k odesílání pošty.

Rozhodnutí: Na hladině významnosti 5% zamítáme nulovou hypotézu H0 a přijímáme alternativní hypotézu H1, která říká, že víc než 50% respondentů využívá datové schránky k odesílání pošty.

- 2. hypotéza:** 50% zaměstnanců s přiděleným elektronickým podpisem ho používá ke své práci.

Danou hypotézu nelze ověřit zvolenou metodou pro nedostatečný počet dat.

- 3. hypotéza:** 50% respondentů pociťuje zlepšení díky elektronizaci při své práci.

Rozhodnutí: Na hladině významnosti 5% zamítáme nulovou hypotézu H0 a přijímáme alternativní hypotézu, která zní: méně než 50% respondentů pociťuje zlepšení díky elektronizaci při své práci

- 4. hypotéza:** Od propojení s ISZR očekává 50% respondentů zlepšení ve své práci.

Rozhodnutí: Na hladině významnosti 5% zamítáme nulovou hypotézu H0 a přijímáme alternativní hypotézu H1 která říká, že od propojení s ISTR očekává méně než 50% respondentů zlepšení ve své práci.

- 5. hypotéza:** Od propojení s ISZR očekává 50% respondentů pracujících s agendovými IS hygienické služby zlepšení ve své práci.

Rozhodnutí: Na hladině významnosti 5% zamítáme nulovou hypotézu H0 a přijímáme alternativní hypotézu H1 která říká, že od propojení s ISTR očekává méně než 50% respondentů pracujících s agendovými IS hygienické služby zlepšení ve své práci.

Závěr

Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat přínos, popř. nedostatky zavedení elektronických služeb do výkonu agend Orgánu ochrany veřejného zdraví. Informace, ze kterých vychází praktická část diplomové práce, byly zjištěny provedeným dotazníkovým šetřením a statistickým vyhodnocením hypotéz.

Odpověď na výzkumnou otázku: „Přinesla elektronizace v rámci eGovernmentu zaměstnancům veřejné správy, konkrétně zaměstnancům Orgánu ochrany veřejného zdraví, zefektivnění v jejich práci?“, je záporná. Méně než 50% zaměstnanců pocítuje zlepšení díky elektronizaci při své práci. Zaměstnanci neočekávají ani zlepšení od propojení s informačním systémem veřejné správy.

Přestože elektronizace má ve všech oblastech veřejné správy rostoucí tendenci, diplomová práce ukázala, že v některých případech mohou zaměstnanci určitých specifických oborů pocítovat rozšiřování elektronizace jako zatěžování při běžné práci. Tímto specifickým oborem je i Orgán ochrany veřejného zdraví, jehož zaměstnanci při plnění pracovních povinností vyjíždí do „terénu“ (kontroly subjektů, místní šetření, úřední jednání svolaná stavebními úřady apod.), kde není možno použít jiné než listinné podoby dokumentů. To znamená ve většině případů duplicitu těchto dokumentů, které jsou pro terénní účely v listinné podobě a následně po návratu na stálé pracoviště transformovány do elektronické podoby.

Myšlenka egovernmentu je dodnětná, v některých specifických oborech ale problémová a nákladná. Je zde i absence Ministerstva informatiky, kdy Ministerstvo vnitra má další stejně důležité problémy, stejně tak Ministerstvo zdravotnictví, do něhož ochrana veřejného zdraví patří.

Přehled vybrané literatury

BUDIŠ, Petr a Iva HŘEBÍKOVÁ. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2010, 287 s. ISBN 978-80-7263-617-4.

Elektronizace veřejné správy: soubor vědeckých statí. 1. vyd. Editor Vladimír Novotný. Praha: Metropolitní univerzita, 2011, [CD-ROM]. ISBN 978-80-86855-76-9.

HORIZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6.

MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2., podstatně přeprac. a rozš. vyd. Praha: Leges, 2012, 464 s. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6.

PETERKA, Jiří. *Báječný svět elektronického podpisu*. Praha: CZ.NIC, 2011, 430 s. ISBN 978-80-904248-3-8.

POMAHAČ, Richard. *Veřejná správa*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xx, 315 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-447-6.

SMEJKAL, Vladimír. *Datové schránky v právním řádu ČR: zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, s komentářem*. 1. vyd. Praha: ABF, 2009, 176 s. ISBN 978-80-86284-78-1.

ŠPAČEK, David. *EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2012, 258 s. ISBN 978-80-7400-261-8.

ŠTĚDRŇ, Bohumír. *Úvod do eGovernmentu v České republice: právní a technický průvodce*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007, 172 s. ISBN 978-80-87041-25-3.